

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Dodi, Gospodine Isuse!

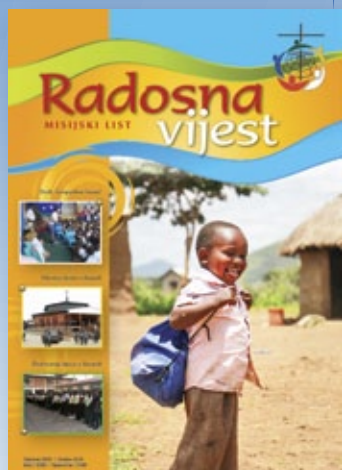

Polovica života u Ruandi

Školovanje djece u Ruandi

Apostolat molitve

Da svaka država odlučno poduzme mjere kako bi budućnost onih najmlađih, osobito onih koji pate, stavila na prvo mjesto.

Sadržaj

Uvodnik	Sve za tebe, dobri naš Isuse!	3
U središtu	Dotaknuti digitalni kontinent.....	4
Iz života naših misionara	Dodi, Gospodine Isuse!	6
	Polovica života u Ruandi	8
	Školovanje djece u Ruandi.....	10
Intervju		12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za siječanj	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Novi prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	HKM Freiburg pomaže Misiji Kisongo.....	16
	Kapljica vina za kap vode.....	16
	Humanitarni koncert u Pazinu	17
	Misijska izložba u samostanu „Kuća Navještenja“ u Gromiljaku	17
	Misijsko djelovanje labinskog dekanata	18
Život jednog misionara	Dijelim kruh zemaljski i nebeski.....	19
Misijski velikani	Otac Emilio Moscoso Cárdenas, SI	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN: HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABAH2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Sve za tebe, dobri naš Isuse!

Louis Pasteur jednom je rekao: „Grci su nam ostavili najljepšu riječ našeg jezika, riječ entuzijazam, od grčkoga *in theos* ('u Bogu').“ Za ljude u društvu u kojem se stalno priča o krizama, gdje u razgovorima ječi zloba, nasilje, korupcija, sumornost, zloupotreba i nemoć, možemo reći onu poznatu iz filma Čudesna sudbina Amélie Poulain (*Le Fabuleux destin d'Amélie Poulain*, 2001.): „Teška su vremena za sanjare!“ Ako i jesu, neka su, ali mi znamo komu smo povjerovali!

Piše vlč. Antun Štefan

Poput naših misionara i misionarki, i mi smo izabrali živjeti revno za Boga. Izabrali smo gorjeti da ugodimo Bogu, da vršimo njegovu svetu volju i da vidimo kako kraljevstvo Božje raste. I uopće nam nije važno koliko žrtava će nas to koštati. Jednostavno, bez zanosu, bez vatre za Boga, vatre „Boga u nama“, vatre Boga kojega stavljamo povrh svega – ne želimo živjeti. „Sve za tebe, dobri naš Isuse!“ poklik je Isusovih svetaca i misionara. Poklik hrabrosti i neustrašivosti koji oblikuje genijalnost, ispravnost uma, plodnu maštu, plemenito srce, predanost i smisao za služenje. Poklik koji potiče nadahnuća, tjera nas da gorimo, tjera nas da dajemo sve od sebe. Isplati se platiti da se bude Isusov.

Ne smijemo mjeriti očima ovog svijeta, po uspješnosti, nego po prisutnosti Boga i onoga što se događa u životima i srcima njegova naroda. Gospodin gleda na one koji ga časte u „duhu i istini“ (Iv 4, 23), na one koji su napustili svijet i njegov tjelesni utjecaj i koji ga traže čistih ruku i čistih srdaca.

Molimo za takvu mladost duše, za želju da napredujemo u životu, da otkrivamo novo, da stvaramo, propitkujemo, za želju da se usavršavamo. Isusovi entuzijasti, koji žive u Bogu, misle da najbolje tek slijedi, da njihovo vrijeme tek dolazi! Isus neka nas posveti i omogući nam zadivljenost u svakodnevnici života, u prihvaćanju malih i velikih trenutaka! I neka nam dade radost, radost bez kraja! Sretni bili u 2020. godini!

Piše Krunoslav Novak

Dotaknuti digitalni kontinent

Naviještati vjeru u današnjem vremenu znači suočiti se s mnogim pitanjima koja prije desetak i nešto više godina nisu uopće postojala ili su bila puno drugačija od današnjih. Kad velim samo desetak godina, a u kontekstu ljudske komunikacije, onda nam već na prvi pogled postaje evidentno da se u vrlo kratkom vremenskom razdoblju događaju promjene koje nameću nova pitanja. Razvoj komunikacijskih tehnologija događa se i dalje te utječe na stilove života, navike, način međusobna ophođenja, ali i na način razmišljanja i zaključivanja.

Kada govorimo o digitalnim tehnologijama i mogućnostima koje one pred čovjeka stavljaju, recimo da je upravo internet platforma gdje se oblikuje novi način komuniciranja, drugačiji od onoga u klasičnim masovnim medijima, kao što su tiskani mediji, radio i televizija. Prisjetimo se poznate uzrečice da je televizija prozor u svijet i da ona preko ekrana donosi svijet u naše domove. Za digitalne medije možemo reći slično, s jednom ipak značajnom razlikom, a to je da u prvom redu oni ne donose svijet u naše domove, nego nas, bez obzira na to gdje se mi nalazili, oni vode u svijet te nam omogućuju virtualna putovanja posredovanjem različitih multimedijjskih servisa. Iako se na prvi pogled ne čini značajnom, ta je razlika zaista velika. Naime, koristeći masovne medije, osoba ipak ostaje i fizički i mentalno na istom mjestu te usvaja sadržaj koji prima s ekrana, iz zvučnika ili iz pročitaneog teksta. U slučaju novih

medija čovjek zapravo samo tjelesno ostaje na mjestu, a virtualni ambijent interneta apsorbira njegovu pozornost i emocije te ga, na neki način odvojena od vlastitoga fizičkog ambijenta, vodi u jedan, možemo reći, digitalni ambijent, gdje ono što se nalazi u njegovu neposrednom okruženju odlazi u drugi plan. To je fenomen koji vidimo svakodnevno susrećući prolaznike različitih životnih dobi, koji hodaju ulicama ili sjede zajedno, ali su im misli negdje daleko, kamo ih je već odveo ekran njihova mobilnog telefona, u koji su udubljeni njihovi pogledi. Za televiziju se prije govorilo da ona može poslužiti razbijanju nelagode kada sugovornici nemaju o čemu razgovarati, a tišina je neugodna, te svaku šutnju ili nedostatak tema nadopunjavaju sadržajem koji se emitira na programu. Televizija je tako potisnula šutnju između osoba koje su provodile vrijeme zajedno te ih usmjerila na sadržaj koji se emitirao, no ipak je to bilo zajedničko

gledanje programa, koji je mogao biti i tema za neki novi razgovor. Zanimljivo je vidjeti kako se to gledanje sadržaja s ekrana danas od zajedničkog gledanja istih sadržaja preoblikovalo u gledanje ekrana mobilnih uređaja, kada ljudi, iako su zajedno i fizički prisutni na jednom mjestu, zapravo mislima i duhom borave svatko u svojoj priči, koja se nalazi iza sadržaja ili osoba s kojima komuniciraju pomoću različitih aplikacija na svojim mobilnim uređajima. Čovjek se tako mentalno i emotivno premješta u digitalni ambijent koji je već prije desetak godina papa Benedikt XVI. nazvao digitalnim kontinentom, a papa Franjo u svojoj poruci za Svjetski dan sredstava društvene komunikacije 2019. godine naglašava važnost ponovna vrjednovanja ljudskih zajednica, u kojima osobe uspostavljaju konkretne odnose i jedni su drugima na izgradnju i rast.

Koliko je taj digitalni kontinent aktualan danas, možemo vidjeti iz rezultata izvješća *Global digitala* za 2019. godinu, prema kojem 57 % svjetskog stanovništva koristi internet, a čak 45 % aktivno koristi društvene medije (*Facebook, Twitter, Instagram...*). To bi u brojevima značilo da gotovo 4,5 milijarde ljudi danas ima pristup internetu, odnosno da gotovo 3,5 milijarde ljudi koristi društvene medije.

U tome virtualnom kontinentu, bez prostornoga i vremenskog ograničenja, čovjek provodi svoje vrijeme, usvaja nove informacije, traži odgovore na mnoga pitanja, susreće ljude... To je nefizički ambijent, u kojem se razvijaju novi načini komuniciranja, novi oblici povezivanja i shvaćanja zajedništva. Tako mediji danas nisu samo sredstvo komuniciranja, nego ambijent u kojem svakodnevno žive milijuni ljudi širom svijeta. Prepoznajući da je to mjesto gdje je moguće susresti sadržaje i ljude različitih svjetonazora, načina razmišljanja, inspiracija i razloga radi kojega borave na internetu, zasigurno je

Mediji danas nisu samo sredstvo komuniciranja, nego ambijent u kojem svakodnevno žive milijuni ljudi širom svijeta. Prepoznajući da je to mjesto gdje je moguće susresti sadržaje i ljude različitih svjetonazora, načina razmišljanja, inspiracija i razloga radi kojega borave na internetu, zasigurno je važno pitanje ima li u tome virtualnom prostoru mjesta za Boga i treba li Crkva pratiti te trendove.

Ako je više od polovice današnjeg stanovništva prisutno u virtualnom svijetu interneta, na tome digitalnom kontinentu, ne smijemo ga zanemariti, nego pratiti čovjeka koji se otisnuo u ta prostranstva nastojeći mu ponuditi put sigurna hoda u istini koja dolazi od Boga i koja ga vodi prema Bogu.

važno pitanje ima li u tome virtualnom prostoru mjesta za Boga i treba li Crkva pratiti te trendove.

Još uvijek odjekuju riječi sv. Ivana Pavla II., koji je tako snažno naglašavao da je „čovjek put Crkve, put njezina svakidašnjeg života i iskustva, njezina poslanja i napora, suvremena Crkva mora uvijek na nov način biti svjesna prilika u kojima taj čovjek živi; mora biti svjesna njegovih mogućnosti, koje stalno dobivaju nova

usmjerenja te se tako i iskazuju. U isto vrijeme Crkva mora biti svjesna opasnosti koje na čovjeka vrebaju.“ (*Redemptor hominis*, 14) Ako je više od polovice današnjeg stanovništva prisutno u virtualnom svijetu interneta, na tome digitalnom kontinentu, ne smijemo ga zanemariti, nego pratiti čovjeka koji se otisnuo u ta prostranstva s mnogim mogućnostima, ali i rizicima i opasnostima, nastojeći mu ponuditi put sigurna hoda u istini koja dolazi od Boga i koja ga vodi prema Bogu.

Možemo analogno tomu prepoznati da to Crkva čini i kada prati vjernike različitih nacionalnih zajednica kad se veći broj vjernika jednog naroda preseli u neku novu sredinu te im nastoji poslati pastira koji će im na njihovu jeziku dijeliti sakramente i podržavati ih da ustraju u vjeri. Također Crkva osluškuje poziv *Ad gentes*, poči naviještati evanđelje do kraja zemlje, gdje još Kristova riječ nije doprla. I u jednome i u drugom slučaju uočava se prepoznavanje potrebe čovjeka za Bogom i nastojanje da mu se naviještanjem evanđelja ponudi odgovore na njegovo traženje Boga. Kad se radi o digitalnom kontinentu, svijetu koji se neprestano razvija, vidimo nastojanja na različitim razinama da evanđelje bude i ondje prisutno kao svjetlo ljudskim traženjima. Taj kontinent i navještaj vjere u njemu zahtijeva posebnu pozornost upravo zbog toga jer je podložan stalnim promjenama, jer u njemu nema mjesta na kojima bi „prolaznik“ u svakom trenutku mogao biti siguran, nema sigurno izgrađenih prostora i zgrada gdje bi mogao zastati i okrijepiti se, već je sve podložno neprestanim promjenama. Tako čovjek koji je urođen u ta prostranstva, iako često okružen virtualnim prijateljima, u konačnici ostaje sam i prepušten samomu sebi. Crkva je pozvana dotaknuti taj virtualni kontinent svjetlom Isusove riječi, kao i dotaknuti čovjeka, usamljena i često prepuštena vrtlozima virtualnosti.

EKVADOR
– s. Iva Jelić

U Ekvadoru je, poslije vrlo teške društvene situacije, sada sve mirno. Bogu hvala da se našlo zajedničko rješenje. Bilo bi puno bolje da se je moglo razgovorom riješiti probleme prije mnogih nevinih ljudskih žrtava i uništenja gradova. No, hvala Bogu, sve to nije dugo trajalo. Svi smo bili zabrinuti, jer više nije bilo hrane i trgovine su bile potpuno prazne. Sestre iz zajednice u kojoj živi naša s. Klementina Banožić nosile su hranu ljudima koji su došli sa sela.

Ove smo godine prvi put imali kratku pobožnost sv. Martinu iz Porresa s djecom i nastavnicima. Kip smo kupili prije nekoliko godina, dok je još s nama bila s. Antonela Medić. Sv. Martin je ponizan svetac, koji je uvijek imao metlu u rukama. Znao je liječiti rane i pomagati potrebitima.

Želja mu je bila pridružiti se dominikancima u gradu Limi, u Peruu. Budući da je bio mulat, primili su ga samo kao trećoredca i povjerili mu najskromnije poslove. No, kad su dominikanci otkrili njegovu unutarnju snagu, izbacili su ga iz tih skromnih prilika i primili ga u svoj red kao brata suradnika. Gospodin ga je obdario izvanrednim karizmatičkim darovima, zanosima, levitacijom, bilokacijama, liječenjem bolesnika i sporazumijevanjem sa životinjama. Osnovao je sirotište, dječju bolnicu i sklonište za napuštene životinje.

Dođi, Gospodine Isuse!

U ovo smo se adventsko vrijeme devetnicama pripremali za Božić. Devetnicu za školsku djecu počeli smo 10. prosinca, zato jer škola završava ranije. S djecom iz vrtića počeli smo 11. prosinca, a u župi je devetnica započela 16. prosinca i molilo se svaki dan do Božića. Bilo je lijepo i došlo je mnogo ljudi. Također smo i s vjeroučiteljima imali duhovnu obnovu. Oni su ove godine izradili jaslice.

Održan je i dvodnevni susret mladih, na kojem se okupilo oko 900 mladih. Prvi dan su išli u misije posjetiti obitelji u udaljenim selima, a navečer je bio duhovni koncert. Drugi dan imali smo pobožnost križnog puta na ulicama, a zatim je bilo predstavljanje svih župa. Susret je završio sv. misom. S.

Mirian je bila na susretu, a s. Maria i ja smo pomagale ženama šivati majice koje su mladi nosili. Bio je to velik posao; zadnji dan smo radili do ponoći sa ženama šivajući majice, ali radili smo to s velikom radošću.

U župi pripremamo djecu za sakramente. Prva pričešć bit će u siječnju, a datum za krizmu saznat ćemo tek kad nam jave kad će biskup moći doći. Prvopričešnika je oko 120, a krizmanika 60. Prošle smo godine imali 34 katekumena, a ove godine ih imamo 27. Oni će biti kršteni u uskrsoj noći. Za krštenje se mladi pripremaju godinu dana, a pripremu za krizmu i prvu pričešć djeca imaju cijelu školsku godinu. Školska godina kod nas počinje u travnju i završava u veljači.

Ovih dana u biskupiji je održan jedan veliki i važan događaj, tzv. sajam karizmi. Oko 60 sudionika iz svih redovničkih zajednica koje djeluju u biskupiji jedan dan je prezentiralo karizmu svoje zajednice i predstavilo svoje djelovanje.

Svaka zajednica na svojem je štandu predstavljala kako je nastala, gdje sve djeluje i što radi. Svatko tko je bio zainteresiran mogao je upoznati neku od zajednica. Posebno su bili zanimljivi predstavnici iz škole za gluhojunge, „Mali apostoli“, koju

vode naše sestre, a koji su nastupili s plesom. Nakon predstavljanja svi smo sudjelovali u klanjanju Presvetomu Oltarskom Sakramentu. Susret je završio molitvom *Krunice* na pet jezika. Jedno otajstvo molilo se i na hrvatskom jeziku.

RUANDA
– don Danko Litrić

Žurim pozdraviti prijatelje i dobročinitelje, a ima ih puno po čitavom svijetu koji se mole za mene i pomažu mi u mojem misionarskom djelovanju. Sljedeće godine bit će točno polovica mojeg života u Ruandi i polovica u Hrvatskoj – 39 godina! Zahvaljujem Bogu za dug život i za sve što sam mogao uz pomoć mnogih prijatelja učiniti kao misionar u Ruandi.

Ne znam po koji puta **moram zahvaliti vama** – ne vodim evidenciju, ali vi znadete

da je to mnogo godina. Prije i poslije strašnog rata u Ruandi dobio sam pomoć svake godine na raznim mjestima gdje su mi moji poglavari dali misiju. Bilo je to prije rata u dvije velike misije (župe), Kicukiro i Musha. Poslije rata u Rangu (Butare), gdje nije bilo lako, a onda u domu siročadi u Gatengi (Kigali), zatim na jezeru Muhazi u zanatskoj školi „Don Bosco Muhazi“ i sada u Kimihururi (Kigali), u gradnji Marijina svetišta.

Koliko tisuća krštenja malih i velikih, koliko vjenčanja, koliko pomirenja s dobrim Ocem Nebeskim u sakramentu svete ispovijedi, koliko posjeta bolesnika – to samo dragi Bog znade... Ali da sam još živ i da mogu još nastaviti misionariti, moram zahvaliti vašim molitvama i darovima.

Polovica života u Ruandi

S radošću vam želim reći da smo, zahvaljujući vašoj pomoći, mogli školovati na tisuće siromašne djece i mladih, koji bi bez naše pomoći i škole bili osuđeni ostati na brježuljcima, uz koju kozu, bez ikakve nade za dostojan ljudski život.

Uz pomoć domaćih časnih sestara prijateljica siromaha, s kojima surađujem od 1992., mogli smo nahraniti mnogo gladnih, obučiti golih i ozdraviti bolesnih.

Koliko vreća riže za naše velike blagdane – jadnim zatvorenicima!

U ime svih njih, i u svoje ime, želim svima reći iskreno – hvala. Zahvaljujem na novim darovima dobročinitelja kojima ću obradovati naše siromahe za Božić i Novu godinu.

U njihovo ime i u moje ime svim dobročiniteljima iskrena za-

hvala, s našim molitvama da ih dobri Otac Nebeski obilato nagradi i blagoslovi.

Ujedno vam želim javiti da smo na blagdan sv. Katarine imali susret animatora **pjevača Betlehemske zvijezde**. Bilo nas je više od šezdeset, svih uzrasta, starijih i mlađih, uz ravnatelja Papinskih misijskih djela Ruande i posebnog svećenika animatora za Papinsko misijsko djelo sv. Djetinjstva. Susret se odvijao kod nas salezijanaca, u dvoranama ispod crkve Marije Pomoćnice. Od 31 župe naše nadbiskupije bilo je predstavljeno njih 27, što je svakako rekordan broj. Bilo je mnogo i veoma lijepih svjedočanstava kako se to

misijsko djelovanje odvijalo prošle godine. Tisuće djece se spremalo za poslanje, uz pouke svima o radosnoj vijesti koju treba javiti svim ljudima – da je veliki Bog postao čovjek, malo Dijete Isus!

Od tog mnoštva djece izabrani su najbolji, od kojih su napravljene ekipe od dvanaestero pjevača, prema potrebama te župe. Uz mnoštvo djece aktivirali su se katehisti i mnogi odrasli aktivni kršćani u vođenju skupina pjevača. Mnoge kršćanske majke sudjelovale su u izradi prikladnih odora za anđele, pastire i kraljeve. Po ovim našim brježuljcima pjevalo se: „Gloria – slava Bogu na visini, a mir ljudima dobre volje.

Amahoro – mir“! Uz katoličku djecu, došla su i djeca iz drugih vjerskih zajednica, a neki od njih su postali katekumeni, da bi mogli vršiti to poslanje ove godine.

Ja sam se silno radovao vidjevši kako je projekt Papinskoga misijskog djela sv. Djetinjstva, koji smo započeli mi misionari prije 17 godina u domu siročadi u Gatengi, pustio korijene u mnogim našim župama i donosi lijepe plodove.

Završavam uz pozdrav vama u Papinskim misijskim djelima i svim pjevačima Betlehemske zvijezde u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Svima želim sretan Božić i blagoslovljenu 2020. godinu!

RUANDA
– fra Ivica Perić

Školovanje djece u Ruandi

Sveti Jakov u svojoj poslanici piše: „Tako i vjera: ako nema djela, mrtva je u sebi ... da je vjera bez djela jalova.“ (Jak 2, 17) Hrvatski narod to je vrlo dobro shvatio, jer zna što znači djelovati na način koji je hvale vrijedan. Iako je i naš narod prošao križni put razaranja i gladovanja, svejedno se izdigao iz pepela i smogao snage da pomogne potrebitima, povрати im dostojanstvo, da se i ljudi ovdje, iako na drugom kontinentu, osjete vrijednima, da znaju da nisu odbačeni te da im se omogućiti bolje sutra.

Hrvatski narod, prije svega iz Hrvatske i BiH, vjerom i dobrim djelima unaprijedio je cijeli moj Kivumu i tako pridonio razvoju cijele Ruande. Koliko ste toga učinili, braćo i sestre, to ćete pročitati u ovom tekstu. I nadamo se da ćete nas podržati da dovršimo započeto djelo našega pokojnog fra Vjeka Ćurića. Sad nam je ostalo da ovoj mladosti ovdje još izgradimo i športsku dvoranu te da izgradimo i dodatnih nekoliko učionica za našu osnovnu školu.

Da podsjetim, misionar sam u selu Kivumu, u Ruandi. Moj misionski put započeo je 1990. godine. Najprije sam bio u Ugandi, u selu Rushooka. Zadnjih 16 godina misionar sam u Ruandi, gdje sam preuzeo župu koju je vodio moj

redovnički brat fra Vjeko Ćurić, a koji je umro mučeničkom smrću u tešku razdoblju ruandskog poraća, 31. siječnja 1998. godine.

Nakon fra Vjekine pogibije nitko nije htio preuzeti Župu Kivumu, pa su njegovi projekti, a prije svega mislim na školovanje siromašne djece, polako počeli blijedjeti. Nisam to mogao gledati i nakon što sam Župu Rushooka postavio „na noge“, zatražio sam da me prebace u Kivumu. Iako u početku nije bilo lako, nisam nikada ni pomislio odustati.

Nismo imali vode. No našli smo načina kako da ju skupljamo. Nismo imali struje. No našli smo načina kako da u mraku svijetlimo. Nismo imali interneta. No našli smo načina kako da sa svijetom komuniciramo. Polako, ali sigurno gradili

smo bolje sutra našim župljanima u Kivumu. Isus je imao plan za nas i mi smo ga slijedili, nošeni ljubavlju i vjerom.

U početku smo mi fratri ponovno pokrenuli strukovnu školu, u kojoj mlade školujemo za razna zanimanja: zidare, stolare, krojače, vodoinstalatore, zavarivače i električare. Ipak, Isus je za nas imao još veće planove. Danas u Kivumu imamo vrtić, osnovnu te dvije srednje škole, dva učenička doma – za djevojke i dečke, kao i veliku kuhinju, u kojoj svi naši učenici mogu istovremeno jesti. Unutar našeg Centra „Otac Vjeko“ sada imamo oko 700 djece i mladih, za koje svaki dan osiguravamo i topli obrok. To su djeca iz vrlo siromašnih obitelji, koje si topli obrok mogu priuštiti samo dva-tri puta tjedno. Zato nam

se vrlo često zna dogoditi da djeca i u vrtić i u školu dolaze i bolesna, samo da ne propuste ručak, koji kod nas uvijek dobiju.

Doveli smo struju, uspjeli u školi postaviti i internet i naše su škole moderno opremljene, pa je tako tehnička škola proglašena uzornom školom u Ruandi, jer naša djeca ovdje, osim klasičnog obrazovanja, dobiju i sjajnu praktičnu nastavu, zahvaljujući kojoj iz škole izlaze kao vrlo kvalitetni majstori i informatičari.

Do danas smo školovali više od 2000 mladih ljudi, koji sada žive jedan bolji život. Sve to nije bilo slučajno. Imao je Isus velike planove i poslao je nas da se udružimo i pomognemo ruandskomu narodu.

I udružili smo se. Pokrenuli smo i sjajan projekt – *Prijatelj Centra „Otac Vjeko“*. Naime mnogi ljudi žele pomoći, ali se ne mogu

obvezati na kumstvo jednomu djetetu, jer je to dugotrajna i ne baš jeftina obveza. Problemi kumstva započinju ako donatori, iz raznih razloga, više nisu u mogućnosti skrbiti o svojem štićeniku. To nas dovodi u nezgodan položaj, jer što onda učiniti s tom djecom? Kako reći djetetu da za njega više nitko ne plaća školarinu i da se ne može više školovati? Stvaranjem obveze prema kumovima dovodimo i te ljude u nezgodan položaj, jer ih se obvezuje da za djecu uplaćuju točno određene iznose, i to nekoliko godina. A to si ne može svatko priuštiti. Stoga prakticiramo zajedničku blagajnu, iz koje zajamčeno financiramo školovanje djece do završetka škole. Riječ je o zajedničkom proračunu i sve donacije idu u njega. Na početku školske godine znamo koliko imamo sredstava na raspolaganju da djeci omo-

gućimo školovanje, svakodnevni ručak, pribor za praktičnu nastavu i uniforme. I na temelju toga upisujemo novu djecu u školu. Takav se naš pristup pokazuje toliko uspješnim da smo u mogućnosti svake godine uvoditi sve više noviteta u školovanju, ali i u prehranu učenika za koje skrbimo.

Također na taj način djeci ne dajemo nadu da će jednog dana netko doći i odvesti ih u neki bolji svijet. Nekima je dosta teško shvatiti što je to „kumstvo“ i mnogi od njih zapravo se nadaju da je to netko tko će ih sponzorirati cijeli život, pa se zbog toga ne žele dovoljno truditi u školi.

Majka Terezija je rekla da su dobra djela karike koje tvore lanac ljubavi. Sretni smo i blagoslovljeni što je sve više ljudi odlučilo biti karika našeg lanca ljubavi i dobrih djela.

Mir i dobro!

Promicanje svjetskog mira

Molimo da kršćani, sljedbenici drugih religija i svi ljudi dobre volje, promiču mir i pravdu u svijetu.

Nova godina je dan kada čak i većina od nas pesimističnih osjeća barem mali treptaj optimizma, mali dah nade, da će nam nova biti bolja od stare – bolja za nas, za naše obitelji, za svijet. Darivali smo jedni druge, slali čestitke sa željama za sreću i mir. Koji smo to mir željeli drugima?

Ivan Pavao II. je 27. listopada 1986. godine pozvao predstavnike svjetskih religija u Asiz da bi iz mnogih srdaca i na mnogo jezika bila upućena jedinstvena pjesma mira jednomu Bogu. Tom se pozivu odazvalo 70 predstavnika mnogoljudnijih religija. Oni su ponudili nadu u drugačiji svijet: obnovljen, iskreno bratski i ljudski. Čežnja za mirom zajednička je svim ljudima dobre volje, a pravi mir možemo postići samo Božjim zahvatom, uvažavajući stanje svijeta i odnose među narodima. Ljudi ne mogu vlastitim snagama postići mir za kojim čeznu.

Čovječanstvo je pozvano da postane svjesno da smo mi ljudi, premda pripadamo različitim

religijama, braća i sestre, te da smo pozvani da jedni druge prihvaćamo s ljubavlju.

Istina, moliti za mir mogu sve religije, ali jedini Spasitelj je Isus Krist. On je došao donijeti nam mir. Prirodna želja za mirom nije dovoljna za uspostavljanje istinskog mira, ni u našim srcima, ni u našim obiteljima, ni u svijetu. Samo Krist može dati istinski mir. Mir koji Krist daje mir je između čovjeka i Boga. Unutarnji mir, mir uspostavljen između čovjeka i Boga, kao temelj za konačni mir među ljudima. Jedino ljudi ispunjeni ljubavlju, u kojima je Duh ljubavi učinio svoj dom, mogu biti međusobno u miru.

Samo je kršćanska vjera rodila pojam općega ljudskog dostojanstva i ljudskih prava. Do Kristova dolaska nije bilo sile na svijetu koja bi mogla savladati prepreke među narodima, kulturama i civilizacijama. Ideja o univerzalnom bratstvu čovječanstva pojavila se samo zato što se Krist poistovjetio sa svakim ljudskim bićem, umro za sve ljude, ljubio sve ljude i ponudio oprošte-

nje svim ljudima. Samo Krist može dati istinski mir svakomu srcu, svakoj obitelji, svakomu društvu, jer samo on naziva svakog čovjeka svojim bratom i samo on nas može naučiti da isto činimo.

Bog je odlučio spasiti ljudski rod, postajući i sam čovjekom, da ga ponovo uzdigne do zajedništva s Ocem. U Kristu svatko – bez obzira na rasu, starost i spol – može Boga nazvati svojim Ocem.

Naravno da moramo poštovati sve ljude, a poštujemo ih zato jer nam je Krist objavio da je stvorio ljude na svoju sliku i priliku te da su svi voljeni od Oca i spašeni od Sina! Isus je jedini Spasitelj. Samo on može pobijediti sve podjele, antagonizme i rane, koji su plodna zemlja za sukobe.

Mir možemo dobiti samo približavanjem Kristu i pomaganjem drugima da se približe njemu. Isus Krist je „knez mira“, utjelovljena Riječ Božja, onaj koji kaže: „Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem.“ (Iv 14, 27)

U to vjerujemo. U to nikada ne sumnjajmo. Takvi želimo biti.

NOVI PREFEKT KONGREGACIJE ZA EVANGELIZACIJU NARODA

Papa Franjo imenovao je u nedjelju 8. prosinca 2019., na svetkovinu Bezgrešnog začeća BDM, kardinala Luisa Antonija Taglea, manilskog nadbiskupa, novim prefektom Kongregacije za evangelizaciju naroda. Dosadašnji prefekt, kardinal Fernando Filoni, preuzima mjesto velikog meštra Viteškog reda Svetog groba umjesto 80-godišnjeg kardinala Edwina Fredericka O'Briena, koji je u travnju ove godine podnio ostavku na tu službu.

Luis Antonio Gokim Tagle rođen je 21. lipnja 1957. Studij filozofije i teologije završio je u Manili, a zaređen je za svećenika 27. veljače 1982. godine. Doktorirao je teologiju na Katoličkom sveučilištu u Washingtonu 1991. godine. Izabran je za člana međunarodne teološke komisije u Vatikanu 1997. godine. Bio je aktivni sudionik Biskupske sinode Azije u Vatikanu 1998. godine, a suradnik je Kongregacije za kler od 2001. godine. Sveti Ivan Pavao II. u listopadu 2001. imenovao ga je biskupom. Posebno se posvetio pastoralu mladih i otvorio je prvi susret azijske mladeži u Imusu. Sudjelovao je na biskupskoj sinodi u Vatikanu 2005. godine. Dana 13. listopada 2011. godine postao je nadbiskupom Manile.

Tagle ima snažan vjerski i politički utjecaj na procijenjenih 2,8 milijuna katolika u svojoj nadbiskupiji. Uključen je u mnoga društvena pitanja na Filipinima, s naglaskom na pomaganje siromašnima i potrebitima. Protivi se ateizmu, pobačaju, kontracepciji i zakonima protiv kulture života. Osim što vodi biskupiju filipinske metropole, Tagle je i predsjednik Međunarodnog karitasa i Katoličkoga biblijskog saveza.

Papa Benedikt XVI. proglasio ga je kardinalom svećenikom crkve *San Felice da Cantalice a Centocelle* na papinskom konzistoriju 24. studenoga 2012. godine u bazilici svetog Petra u Vatikanu. Sudjelovao je na papinskoj konklavi 2013. godine, na kojoj je za novog papu izabran Jorge

Mario Bergoglio. Njegovo biskupsko geslo je „Gospodin jest“ (lat. „Dominus est“).

Na kraju mise koju je kardinal Tagle slavio 9. prosinca 2019. godine u manilskoj katedrali nadbiskup Gabriele Caccia, nuncij u Filipinima, uzeo je riječ i rekao da se kardinal smiješio za vrijeme homilije, „ali znam da mu je srce slomljeno“ pri pomisli na odlazak. Čak i ako su filipinski katolici tužni što su izgubili kardinala, rekao je nuncij, oni ga moraju dati univerzalnoj Crkvi. Kardinal Tagle je „najbolji dar koji možemo dati univerzalnoj Crkvi“.

Misija, evangelizacija i dijalog teme su koje se ponavljaju u Tagleovu učenju, propovijedima i javnim nastupima. Tijekom biskupske sinode o novoj evangelizaciji 2012. godine kardinal je naglasio važnost nasljedovanja Isusove poniznosti i pokazivanja istinske ljubavi i brige za sve, posebno za „one koje svijet zanemaruje i prezire“.

Biti noman znači i priznati da Crkva nema sve odgovore i da treba šutjeti, rekao je, dodavši da će „Crkva tada svojom šutnjom učiniti da oni koji su bez prava glasa povjeruju da nisu sami“.

Novi prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda rado poziva na jačanje uloge žena i mladih u Crkvi, posebice u službi medija. „Ako imamo žene ili mlade, koji digitalni svijet poznaju bolje od mene, mogli bi nam dati, ako su dobro formirani u katehezi i evanđelju, sjajne savjete.“

Kongregacija za evangelizaciju naroda, kojoj će ubuduće predsjedati, a koja se često naziva Propaganda Fide, trebala bi biti dio novog dikasterija za evangelizaciju, prema nacrtu apostolske konstitucije *Prædicate Evangelium* (*Propovijedajte evanđelje*). Prema tom projektu, Kongregacija za evangelizaciju naroda i Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije bit će ujedinjeni i postat će prva i najvažnija kongregacija. Trenutno je prva Kongregacija za nauk vjere.

Nova bi kongregacija imala dva dijela, jedan bi bio fokusiran na „prvu evangelizaciju“ i podršku crkvama u zemljama nove evangelizacije, tradicionalno nazvanima misijskima, a drugi bi bio usmjeren na evangelizaciju, katehezu i formiranje misijskih djelatnika u tradicionalno kršćanskim zemljama.

FREIBURG

HKM Freiburg pomaže Misiji Kisongo

Hrvatska katolička misija Freiburg, koja će 2020. godine proslaviti 50. godišnjicu svojeg postojanja, a koju od 2008. godine vode svećenici Vrhbosanske nadbiskupije, najprije vlč. dr. Mato Drlo, a sada vlč. Veselko Župarić, već dugo materijalno podupire Misiju Kisongo, u Tanzaniji.

Misionar Velimir Tomić je u srpnju 2019. godine posjetio Hrvatsku katoličku misiju Freiburg, gdje je na više mjesta slavio euharistiju i predstavio svoju misiju. Tom je prigodom zahvalio vjernicima na zdušnu pomaganju njegova rada, posebno za pomoć koju su prikupili za izgradnju nove crkve Svetog križa u Kisongu.

U prikupljanju pomoći za Misiju Kisongo posebno su se istaknula djeca. U korizmama i došašću do vrha su napunili podijeljene misijske kutijice i s veseljem ih na Misijsku nedjelju donijeli u crkvu te predali vlč. Župariću, koji je tako u Afriku uputio popriličnu svotu.

Vjernici Hrvatske katoličke misije Freiburg obećali su i dalje pomagati misijski rad Velimira Tomića, posebno na dovršenju crkve i izgradnji dječjeg vrtića. U tu svrhu prikupljeno je već dosta sredstava.

Na poziv misionara Tomića u rujnu 2019. godine dvojica su predstavnika HKM-a Freiburg te još jedan poduzetnik iz Krapine, na čelu s vlč. Veselkom Župarićem, posjetili Misiju Kisongo.

Na blagdan uzvišenja Sv. križa, 14. rujna, s mnoštvom vjernika slavili su sv. misu, za vrijeme koje je u nedovršenoj crkvi bila krizma za 52 krizmanika. Liturgija je trajala oko pet sati, uz aktivno sudjelovanje vjernika.

Sljedećih dana gosti su zajedno sa svojim domaćinom posjetili nekoliko sela, do kojih je moguće doći samo terenskim vozilom. Dočekali su ih svi stanovnici sela, a posebno velik broj djece, koja su veselo klicala i plesala zahvaljujući gostima za male poklone koje su im donijeli. U tim selima još vlada veliko siromaštvo, ali su gosti doživjeli srdačno gostoprimstvo i veliku radost odraslih i djece. Posebno ih je dirnulo siromaštvo u kojem žive, kao i nedostatak pitke vode. Vodu moraju donositi iz „kaljuža“ udalje-

nih nekoliko kilometara od sela. To ih je potaknulo da po povratku u Freiburg pokrenu akciju prikupljanja novca za plastične vodospremnike za nekoliko sela koja nemaju u blizini nikakve vode. U međuvremenu je prikupljeno dovoljno sredstava i vodospremnici su već kupljeni.

Goste je primio i mjesni nadbiskup mons. Isaac Amani Masawe, koji im je također zahvalio za pomoć koju hrvatski vjernici pružaju Misiji Kisongo.

Posjetili su i dva parka prirode, kao i misiju u kojoj je misionar Velimir Tomić djelovao duže od 20 godina. Ondje su doživjeli radost djece u mjesnom vrtiću, koji je s velikodušnom pomoći jedne Hrvatice osnovala bivša Tomićeva domaćica.

Na rastanku su gosti zahvalili za gostoprimstvo i pozvali Velimira Tomića da sljedeće godine, za vrijeme boravka u BiH i Hrvatskoj, posjeti i Krapinu. Obećao je da će doći!

Š. H.

Kapljica vina za kap vode

Živimo u vremenu u kojem se materijalnomu i tjelesnomu daje prednost u odnosu na duhovno, a duhovnog se sjetimo obično kad smo u nevolji. Kad god zaključimo da materijalno definitivno vodi i zauzima prostor, demantiraju nas plemenite vjerničke i ljudske geste kojih ima na svakom koraku, ali one, nažalost, u medijskom prostoru ne dobivaju zasluženo mjesto. Crne kronike čitamo i slušamo svakod-

nevno. Ali sigurno među običnim ljudima ima mnogo više lijepih gesta ljubavi, za koje znaju samo oni koji su ih učinili, a još duže pamte oni kojima su učinjene.

Prošle godine je Franjo Stojić sa svojom rodbinom i prijateljima organizirao akciju prikupljanja pića koja je donirao Misijskoj središnjici. Mi smo ih u predbožićno vrijeme ponudili na božićnim sajmovima i okupljanjima, a prikupljeni novac

prosljedili smo najpotrebnijima u misijama.

Kako je lijepo u adventsko vrijeme misliti ne samo na svoj božićni ručak i darove, nego misliti također na braću i sestre u Kristu u misijskim zemljama, koji, ne svojom krivnjom, žive u vrlo skromnim uvjetima. Rođenje Isusovo najveći je dar svijetu i svakomu čovjeku. A čovjek je ono-

liko velik koliko zna služiti i ono što ima nesebično podijeliti s drugima. Gospodin Stojić, obitelji Bule i Barbarić iz Mostarskog Cerna (Župa Čitluk) te obitelji Buljan, Vlaho, Stojić, Nikolić, Džida, Sušac, Luburić, Beljo i Gagro iz Župe Čerin pokazali su da se misijama može pomoći na različite načine, tj. čime god se čovjek bavi. Neka ovo bude poziv svima da

je istinska sreća i radost ispunjena tek kad se podijeli s drugima, posebno najpotrebitijima među nama i u misijama te da je to naša kršćanska priprava za Božić. Hvala Bogu, sve je više poduzeća, pizzerija i kafića koji organiziraju pomoć misijama. Misijska svijest se širi, a time raste i veći broj kršćana u svijetu.

PMD BiH

Humanitarni koncert u Pazinu

Humanitarni koncert Carita-sa Porečke i pulske biskupije održan je u subotu 30. studenoga 2019. godine u dvorani Pazinskog kolegija. Koncert je održan u znaku podrške djelovanju misionara, pod geslom „Kristova Crkva u misiji u svijetu“, povodom obilježavanja 100. obljetnice apostolskog pisma pape Benedikta XV. *Maximum illud*.

Dijecezanski ravnatelj Papinskih misijskih djela vlč. Mirko Vukšić u svojem je obraćanju kratko progovorio o važnosti Papinskih misijskih djela te sa zadovoljstvom istaknuo da će prihod od koncerta u potpunosti biti namijenjen za djelovanje misionara Porečke i pulske biskupije Luke Pranića, koji je otišao u Ekvador početkom rujna ove godine. Osim prikupljanja sredstava cilj je koncerta bio senzibilizirati vjernike i javnost općenito za važnost misijskog djelovanja i podupiranja misija, ali ne samo donacijama, već i molitvom, jer Crkva je u biti svojeg poslanja

misijska, ona naviješta radosnu vijest uvijek i svugdje, a pomaganje potrebitima još je jedna od njezinih temeljnih značajka, rekao je vlč. Vukšić.

Nakon njegova obraćanja okupljeni su imali prigodu pogledati dva kratka video zapisa koja je poslao misionar Luka Pranić, u kojima zahvaljuje dobrotvorima i donatorima koji su se okupili na toj humanitarnoj večeri da bi sudjelovali u prikupljanju pomoći koja će mu biti poslana, konkretno za izgradnju župnih prostorija i vjeronaučnih dvorana. Skupu se potom obratio porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša, koji je zahvalio svima na sakupljenom novcu, koji će biti poslan u Ekvador, i dodao: „Znam da to nije dostatna pomoć, ali je to jedan znak pažnje da zna da smo mi s njime i da ga pratimo u njegovim potrebama.“

Na kraju je biskup vlč. Mirko Vukšiću uručio ček s iznosom od 50 000 kn za pomoć misiji u kojoj djeluje Luka Pranić, što je sakupljeno od prodaje ulaznica te donacijom vjernika i biskupije.

Povjerenstvo za misije Porečke i Pulske biskupije

Misijska izložba u samostanu „Kuća Navještenja“ u Gromiljaku

Zajednica sestara Služavke Malog Isusa (SMI) u samostanu „Kuća navještenja“ u Gromiljaku, u suradnji s Prijateljima Malog Isusa i brojnim dobročiniteljima, organizi-

rala je i uspješno realizirala misijsku izložbu od 1. do 7. prosinca 2019. godine.

Otvorenje izložbe uslijedilo je nakon slavlja svete mise u župnoj crkvi Imena Marijina u Gromiljaku u

nedjelju 1. prosinca u osam sati, kad je predslavitelj euharistijskog slavlja vlč. Jakov Pavlović blagoslovio adventske vijence koje su za misijsku izložbu pripremile služavke Malog Isusa sa

župljankama Ivanom Šapinom i Anom Pecirep. Nakon nedjeljnih svetih misa brojni župljani posjetili su izložbu u samostanu, te su kupnjom prigodnih izložaka dali svoj prinos tomu misijskom projektu. U raznovrsnoj ponudi, oko koje su se sestre potrudile da bude pregledna i cijenama svima

pristupačna, svatko je mogao pronaći nešto za sebe ili svoje bližnje.

Tijekom tjedna izložbu su posjetili i učenici OŠ-a Gromiljak, koji su na izložbi pronašli darove za prijatelje iz razreda za koje se mole u došašću, znajući da time ne će razveseliti samo svoje prijatelje, nego i brojne siromahe

za koje se brinu i s kojima žive naše misionarke u Haitiju, s. M. Liberija Filipović i s. M. Ana Uložnik.

Svim sudionicima i dobročiniteljima zahvaljujemo na sudjelovanju u tome misijskom događaju, koji se svake godine među gromiljačkim vjernicima s nestrpljenjem očekuje. **S. J.**

LABIN

Misijsko djelovanje labinskog dekanata

povjerenik za misije Porečke i pulske biskupije. Cijeli se mjesec u župama Labinskog dekanata molilo za sve misionare razasute diljem svijeta (njih 79 iz domovine), i to *Misijska krunica* te *Molitva pape Franje za Izvanredni misijski mjesec*. Organizirana su misijska klanjanja u župama Donji i Gornji Labin

te zajednička proslava Izvanrednoga misijskog mjeseca u Župi Čepić, u kojoj je 14. listopada održano dekanatsko misijsko klanjanje.

Labinski su se vjernici uključili u pomoć misionarima novčanim prinosom, organiziranjem akcija za tu prigodu te molitvom.

Izložba s temom Izvanrednoga misijskog mjeseca postavljena je u Dvorani blaženog Miroslava Bulešića u Gornjem Labinu i na njoj su zorno prikazani svi naši hrvatski misionari te zemlje u kojima djeluju. Na svetim mi-

sama podijeljene su kartice sa slikom svakoga pojedinog misionara i njegovom kratkom biografijom, da vjernici uključe u svoje molitve misionara kojeg su dobili.

Na sam Svjetski dan misija, 20. listopada, zajedničkim snagama Udruge sv. Vinka Paulskoga i Caritasa organizirana je uspješna akcija prodaje kolača te fotografija koje je izradila mlada labinska umjetnica. Sav je dobrovoljni prilog upućen u Papinska misijska djela u RH. Misijske kutijice koje su izradile članice Caritasa te kutijice „Djeca pomažu djeci“ podijeljene su u crkvama, školama i vrtiću. Na taj će se način, štednjom do Dana svetog Djetinjstva, 6. siječnja 2020., prikupljati novčana sredstva, da bismo tako razvili svijest i pokazali da mislimo i na one najugroženije i najpotrebitije na svijetu, kao i na naše misionare koji se nesebično daju u širenju radosne vijesti. Neka nam oni budu u molitvama uvijek, a ne samo u Izvanrednome misijskom mjesecu, jer pozvani smo pomagati jedni drugima da bismo Krista donijeli svima. **(L. B.)**

Papa Franjo proglasio je mjesec listopada misijskim mjesecom pod geslom „Kršteni i poslani“. U Porečkoj i pulskoj biskupiji taj mjesec započeo je 1. rujna primanjem misijskog križa vlč. Luke Pranjića, koji je otišao u misije u dalek Ekvador.

U Labinskom dekanatu otvaranje misijskog mjeseca započelo je 1. listopada, na spomendan Male Terezije od Djeteta Isusa, suzaštitnice misija, molitvom *Misijske krunice* prije sv. mise koju je predvodio vlč. Mirko Vukšić,

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Bilo je to pred Božić. Baš sam sjeo da založim nešto riže i dale, kad li sav zapuhan dođe Rafael iz sela Mithini-Čandpur. Otac mu umire. Valja ga providjeti. Stari moj prijatelj Dolmoni potpuno je slijep i već dugo vremena ne može nikamo iz kolibe. Preko Doričoka i Dajidija stigismo do Mithinskog kanala. Nasip je na mnogim mjestima sasvim srušen. To je ostatak zadnjih poplava. Idemo kroz vodu i blato i molimo Kronicu. Ribari nas pozdravljaju. Malim mrežama hvataju ribu.

Sad je i dosta zmija, jer voda s polja silazi u kanal, pa su i one izašle na nasipe. Jedna je ubola Rafaelova brata. Srećom su ga na vrijeme prenijeli u bolnicu, pa je ostao na životu. No dosta je ljudi umrlo. Mnogi od njih puno više vjeruju u svoje vračarije nego u lijekove, pa kad im te ne pomognu, onda lete k nama.

Dijelim kruh zemaljski i nebeski

Stari Dolmoni nas je čekao. Baš pred kolibom put je bio najgori: valjalo je sve do pasa kroz vodu. Imali smo zajedničku pripravn molitvu i za dolazak Isusov i za Dolmonijev odlazak u lijepo nebo. Onako od srca k srcu. U onoj maloj siromašnoj kolibi mora da je Isusu bilo drago boraviti. Ta Dolmonijeva koliba podsjećala ga je na njegovo prvo boravište u štalici u Betlehemu. Prozora nema, tek su mala vratašca. Tamno je. Donijeli su malu svijeću. I Isus dolazi u srce Dolmonija, u svoj živi hram. Kako je krasan izgledao taj slijepi starac! Suhe oči kao da su se opet zacaklile. Pa onaj smiješak: nešto rajsko je bilo u njemu.

Svi klečimo oko njega. Sin Rafael podržava starca. Moli ga za blagoslov i za sebe i za svoju dječicu. Osobito za najmlađega sina, mezimca djeda Dolmonia. Bio je mališ teško bole-

stan. Kušali su sve i sva da ga ozdrave, no nije išlo nabolje. Onda su napravili zavjet dragoj Gospi. Oprali su joj noge (na kipu u morapajskoj crkvi) i pomoću te vode i njihove žive vjere mali je posve ozdravio. Nakon toga svi su zajedno išli u Morapai da ispune svoj zavjet: dali su nebeskoj Majci jedan lijepi

sari i nešto slatkiša za siromašnu djecu. Sretni su i ponosni da su taj svoj zavjet uza sve svoje siromaštvo mogli ispuniti. Imali su jednu kokicu. Nju su prodali na sajmu u Magrahatu i time nabavili i sari i slatkiše i nekoliko voštanih svijeća. Zadovoljni su bili oni, a bila je zadovoljna i draga Gospa.

Na povratku kući prošao sam kroz selo Doričok. I tu je jedna teška bolesnica hinduske vjere, stari- ca Hemangini. Mnogo je puta ona, opirući se o štap, došla do naše male

bolnice u Morapaiu da dobije lijekove od sestre Monike. Onda bi i k meni došla do dobije nešto pomoći. No sada ona više ne može iz kolibe. Sva je otekla.

I starost i bijeda sasvim su je skrhalili. Kćer Mridula jučer je bila kod mene i kazala mi da joj je majci zima, pa moli jedan gunj i kakvo staro toplo odijelo. Baš sam iz Australije dobio paket odijela. Bilo je tu i toplo odijelo, baš kao naručeno za staricu Hemangini. Gunj sam morao kupiti. Mridula je bila zahvalna za primljen dar. Ona je udata i ima svoju obitelj, no svoje majke ne zaboravlja. S darom u ruci duboko se do zemlje poklonila i po bengalskom običaju uzela prašinu sa svećeničkih nogu i time se blagosloвила. I to ne samo sebe, nego i svojega malog sinčića. Na rastanku mi još reče kako se je majka zaželjela jedne naranče. I ja se sjetih svojih putovanja, svoje bolesti, kad sam i ja, sam samcat, tresući se od groznice u onoj maloj kapelici, zaželio jednu naranču. I eto, baš toga dana neki mladić donio je dvije

naranče iz grada Calcutte. Dobio je službu i u zahvalu dao je odslužiti svetu misu i donio te dvije naranče za mene. Baš kao naručene za staricu Hemangini. Kako je bila sretna!

Kod kuće me je čekao vjerni Đhoro iz Sodasibpura. I kod njega su djeca bolesna. On lovi ribu po tim rižistima i barama. Zbog poplave ribe je malo, no uz Božju pomoć nekako ide. On lovi po noći, a žena to rano ujutro nosi čak u grad Calcuttu. Odanle se vraća tek navečer. I tako iz dana u dan. Gotovo nikakva odmora. A u krilu još nosi malo djetete. Sebe i sav svoj posao stavili su oni pod okrilje nebeske Majke i ona, kao prava majka, na njih pazi. I na njih i na njihovu dječicu: i Nomitu i Dilipa i Martu i Rupali (Ljepoticu) i Andelu i Redinu – Rinu i Patrika i njihovo mezimče Komola, dok je Dipika – Svjetlana otišla već u nebo da se za sve moli.

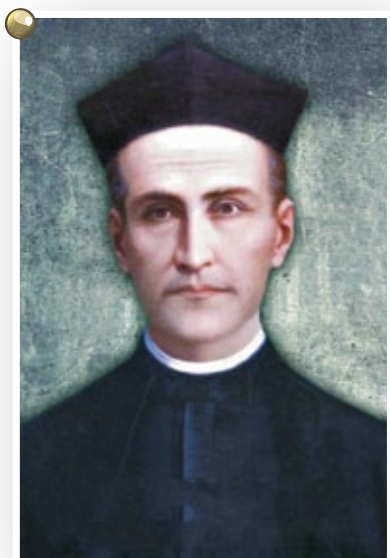
Školovanje dječice velika im je briga, no oni si i od usta otkidaju samo da im mogu nabaviti knjige, pločice i olovke. Posebno se

mole za svoga Dilipa, koji je sada u šestom razredu, da bi ga Isus privukao svome oltaru. Pa se, eto, i vi sjetite u molitvama te vruće želje dobrog Đhoro Josipa i žene mu Rite.

Došla je i Koće Makhalova žena. Ona je gotovo sasvim slijepa. Mala kćerkica Rani (Kraljica – a i jest joj kraljica!) vodi je za ruku. Mala je kao patuljak, tek su joj dvije-tri godine, no prava je mala vjeverica. Kako sve lijepo majci tumači, kako krasno pozdravlja „Đoe Đišu“ („Hvaljen Isus“) podigavši ručice k čelu. Pa onaj smiješak donekle bolan. „Fadar, khide laghće!“ („Oče, gladni smo!“) Čuti to iz dječjih usta... Onda samilosno gledajući na svoju majku: „Amar make kičhu din!“ „Pomozite mojoj majci!“ Baš sam dobio na dar jednu kutiju keksa, biskvita, i dao sam to i njezinoj majci i dakako – maloj Rani. Teško je opisati tu sreću: i njihovu, a i moju. Bili i vi dionici te sreće i male Rani i njezine dobre majke, utješениh vašom ljubavlju i velikodušnošću.

Otac Emilio Moscoso Cárdenas, SI – prvi ekvadorski mučenik

„Kreplosni život i herojska smrt bl. oca Emilija Moscosa potiču svakoga od nas da s entuzijazmom donosimo svjetlo evanđelja svojim suvremenicima, kao što je to činio i on sam. Njegovo je svjedočenje suvremeno i nudi nam znakovitu poruku: mučeništvo se ne improvizira. Mučeništvo je plod vjere, koja je ukorijenjena u Boga i koja je življena iz dana u dan. Vjera zahtijeva suvislost, hrabrost i snažnu odlučnost da se ljubi Boga i bližnjega u sebedarju.“

To su riječi koje je kardinal Angelo Becciu, prefekt Kongregacije za kauze svetaca izgovorio tijekom svečane mise koju je 16. studenoga 2019. slavio na olimpijskom stadionu u Riobambi, u Ekvadoru, povodom beatifikacije oca Emilija Moscosa Cárdenasa, SI, prvoga ekvadorskog mučenika.

Victor Emilio Moscoso Cárdenas rođen je 21. travnja 1846. u Cueni, u Ekvadoru, od oca Juana Manuela Anacleto Moscosa i majke Marije Antonije Cárdenas. Kršten je 27. travnja u crkvi svoje mjesne župe pod imenom Salvador Victor Emilio.

Nakon studija prava 1864. godine ulazi u Družbu Isusovu. Svoje prve zavjete dao je 27. travnja 1866. u Quitu, a za svećenika je zaređen 1877. godine. Nakon tri godine rada u školi u Peruu, vratio se u Ekvador, gdje je djelovao najprije na Koledžu sv. Ljudevita u Quitu, a potom na Koledžu sv. Filipa Nerija u Riobambi, gdje je 1892. godine postavljen za rektora.

U kontekstu snažna vladina neprijateljstva prema Crkvi, otac Moscoso uhićen je 2. svibnja, no zbog pritiska ljudi koji su cijenili rad isusovaca pušten je sljedećeg dana.

Već sutradan, 4. svibnja 1897., vojnici su se vratili i ušli najprije u kapele, gdje su oskvrnuli tabernakul, a potom zatekli o. Moscosa kako u sobi kleči pred raspelom i moli Krunicu te ga ubili. Krv je curila niz njegove sljepoočnice po ljubičastoj štoli. Časnik zadužen za tu operaciju osobno je izvukao tijelo mučenika na ulicu da bi ga i dalje mrcvario, ali je morao ubrzo prestati zbog reakcije vojske i prosvjeda stanovništva. Umro je kao mučenik u dobi od 51 godine.

„Beatifikacijom o. Emilija Moscosa Crkvi je darovan primjer svećenika koji je bio hrabar svjedok Kristove ljubavi. Svećenici, redovnici i cijela Crkva u Ekvadoru potaknuti su da nasljeđuju novog blaženika, koji je dao svoj život za evanđelje. (...) Njegovi mučitelji, maknuvši ga, željeli su udariti na katoličku vjeru, ali im je to bio beskoristan pokušaj. Mučeništvo tog isusovca heroja, uvijek živo u pobožnu i molitvenu sjećanju naroda, pokazalo je da nasilje nije u stanju iskorijeniti vjeru ljudi i ukloniti prisutnost Crkve u društvu. Koliko je samo takvih pokušaja bilo u povijesti Crkve! I bez obzira na sve, bez obzira na trpljenja, ismijavanja i progonstva tijekom stoljeća, ona je i dalje živa, više no ikada“, rekao je kardinal Becciu.

ZA MISIJE I MISIONARE:

N. N. 300 KM * B. & M. 150 KM * Župa Sv. Mihovila Arkandela, Ovčarevo 350 KM * Svjetlana Previšić 100 KM * Pizzeria „Don Anđelo“ 20 KM * Anto (Franjo) Jurić 30 KM

* Doma Ćosić 50 KM * Jozo Hrkać 50 KM * Župa Zovik 266,75 KM + 210 EUR + 10 kn * Župa sv. Petra i Pavla, Velika Gorica 1.000 kn * OŠ Braće Radića, Vrbica 1.350 kn * Tomislav i Dragica Ivošević 100 EUR * Josip Jurković 100 EUR * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Luka Nikić 50 EUR * Anto Stipić 50 EUR + 50 EUR * Miroslav Fadiga 100 kn * Vito Babin 300 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Ana Kukuljača 50 kn * Goran Šipek 50 kn * Hrvoje Cerovac 200 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn + 20 kn * Ante Matković 50 kn * Ružica Obrad 420 kn * Vinko Klarić 200 kn + 300 kn * Anka Borovac 190 kn * Veronika Valičević 50 kn * Slavica Arapović 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Davor Čindrić 600 kn * Obitelj Majić 500 kn * Župa Lastovo 1.443 kn * Ana Nane Lisac 250 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Ivana Josipović 100 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn * OŠ Vladimir Nazor, Budinščina 124,1 kn * Ivan Dabo 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Milena Zaninović 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Dušanka Tadić 100 kn * Marija Gulić 1.100 kn * Josip Udiljak 200 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Žarko Zeljko 200 kn * Obitelj Jazidžija 1.000 kn * Zlatica Borojević 500 kn * Damir Dasović 2.400 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Ivo Marušić 100 kn * Ana Posinković 500 kn * Kristina Jurković 200 kn * Zvonko Pleše 200 kn * Župa Brestje 1.800 kn * San-Marko Klarić 1.925 kn * Župa Stari Grad 2.980 kn * Sandra Španić 15 kn * Župa Koška 350 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Luca Anić 200 KM * FAMA d.o.o., Široki Brijeg 1.000 KM * Josip Mišković 120 KM * Župa Zovik 80 KM * Mario Bolkovac 2.000 EUR * Mirjana Rožić 400 kn * Sandra Španić 185 kn * Melita Gregorović 200 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Blaško Kivić 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Ivica Miškulin 500 kn * Veronika Radić 100 kn * Dušanka Tadić 100 kn * Melita Ligorio 100 kn * Ivo Filipović 200 kn * Kata Rimac 100 kn * Željka Vodopija 200 kn * Branko Dragojević 350 kn * N. N. 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Djeca župe Novo Sarajevo 55,10 KM

+7,50 kn * Župa Sv. Mihovila Arkandela, Ovčarevo 300 KM * Darinka Gatare 65 kn * Božica Praterner 50 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Marija Cerčić 500 kn * Dinko Rogulj 200 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Župa Šubičevac 1.000 kn * Župa Lastovo 1.217 kn * OŠ Vladimir Nazor, Budinščina 126,75 kn * Vesna Varga 175 kn * OŠ Zorke Sever, Popovača 1600 kn * OŠ Belec 750 kn * Župa Koška 200 kn * San-Marko Klarić 750 kn * OŠ Josip Pupačić, Omiš 1.500 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * Benedikt Pehar 600 KM * T. K. 30 KM * Mario Vlašić 250 KM * Ante Sabljčić 150 kn * Janko Krznarević 1.000 kn * Stjepan Harča 570 kn * Obitelj Majić 400 kn * N. N. 500 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Marija Martić 20 EUR + 20 KM * Slavko Burić 100 KM * Osnovna škola - Papratnica, Žepče 200 KM * Irena Šimić 30 KM * Manda Marijanović 50 KM * Dijana Blažević 100 KM * Nada Rupčić 50 KM * T. K. 30 KM * N. N. 400 KM * Martina Soldo 5 KM * Josip Rajčić 40 kn * Vera Čargonja 300 kn * Misijska zajednica župe Prelog 4.000 kn * Tomo Modruš 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Vesna Hečimović 200 kn * Marija Galić 50 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Blagoje Kordić 100 kn * Marija Nikolić 50 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Ivanka Doko 25 KM * Mara Jurić 70 KM * „Komping“ d.o.o., Vitez 50 KM * Dunja Budimir 100 KM * Mirjana Mikulić 200 * Anda Mihaljević 100 KM * Župa Murter 1.500 kn * N.N. 1.000 EUR * Josip Trbara 500 kn * Anda Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Nada Vuković 50 kn * Župa Stari Grad 1.810 kn * Siniša Jurić 100 kn * Ivanka Boras 200 kn * Mare Dujmović 750 kn * Manda Rašić-Kadić 750 kn * Župa Krista Kralja, Zagreb 5.800 kn * Dario Maradin 100 kn * Berislav Drakulić 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Obitelj Majić 400 kn * Maja Čaprić 55 kn * Zrinka Čendo 750 kn * J. Zrno 30 kn * Anica Keškić 148,68 kn * Danica Humek 20 kn * Zrinka Čale 200 kn * Jasminka Jug 100 kn * Mihael Popinjac 100 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Marija Brekalo 370 kn * Marija Bobinac 50 kn * Anto Rimac 100 kn + 100 kn * Jadranka Baučić 120 kn * Pero Petanjak 50 kn * Dragan Matijević 100 kn + 150 kn * Barbara Pinezić 100 kn * Ivan Kosić 68 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Vlč. Marko Lacić 100 EUR * FAMA

d.o.o., Široki Brijeg 500 KM * Anica Lovrić 20 KM * Maja Peraica 200 kn * Mate Barić 20 kn * Nikola Horvat 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Ružica Obrad 430 kn * Mirna Noethig 100 kn * Božo Lončar 100 kn * Dario Časar 150 kn * Đurđica Psarić 100 kn * Ivka Nedić 50 kn * Marija Vuković 100 kn * Mladen Crneković 100 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Marica Ivanović 100 kn * N. N. 10.000 EUR * Alojzije Pandžić 1.000 kn * Blaško Kivić 200 kn * D.Delić 120 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Marija Daniela Krnić 1.000 kn * Greta Prajo 2.000 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija Biljana Tabak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamšgovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Ružica Obrad 430 kn * Stjepan Berend 300 kn * Žarko Zeljko 200 kn * Robert Skejić 150 kn * Mira Bakula 50 EUR * Ivo Hrga 50 kn * Veronika Škegro 50 kn * Anita Mikec 100 kn * Mira Grmuša 111,53 kn * Ruža Tokić 200 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Veronika d.o.o. 300 kn * Ana Pavković 50 kn * Eva Samardžija 50 kn * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Josip Spajić 50 kn * Majda Uremović 100 kn * A. Rimac 100 kn * Eva Damjanović 100 kn * Tihana Martinović 20 kn * Marija Zečić 50 kn * Mirna Ivanić 10 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Snježana Mikec 100 kn * Anja Zoričić 100 kn * Snježana Antunović 100 kn * Lucija Miloš 50 kn * Davorka Dorotić 100 kn * Ana-Marija Kožić 50 kn * Marija Miloš 20 kn * Martina Pavelić Kačarik 30 kn * Darija Berišić 970 kn * Anita Jurlin 1.000 kn * Danijel Galić 1.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ljiljana Lukač 100 kn * Dubravka Pavišić 100 kn * Apriori d.o.o. 500 kn * Davorka Pravica 200 kn * Iva Miličević 200 kn * Zlata Omahen 120 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Marija Donadić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Molitvena zajednica „Emanuel“, Grude 500 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Marija Buljan 200 KM * Mario Vlašić 200 KM * J. L. svećenik, Sarajevo 10.000 KM * Zoran Zorica 100 kn * Romano Tripalo 150 kn * Marija Barić 20 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Srećko Botrić 150 kn * Ružica Obrad 430 kn * Marija Bartošek 300 kn * Katarina Vajdoher 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Vlč. Marko Lacić 100 EUR * Ružica Obrad 430 kn * Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Vlč. Marko Lacić 200 EUR * Srednja škola, Prozor 350 KM * Ante Siča-

ja 100 KM * Pomoćno osoblje KBF i VBS: Sanja 10 KM; Slavica 10 KM; Vesna 10 KM; N.N. 10 KM; Jelena 5 KM; Davor 5 KM; Josip 5 KM; Bernard 5 KM * FAMA d.o.o., Široki Brijeg 500 KM * Božo Lovrić 50 KM * Župa Poničke 10.000 kn * Nikolina Petrović 10 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Camillo Pessina, Italija 15.600 EUR * Ružica Obrad 430 kn * Zlata Omahen 200 kn * Anuša Lučić sa obitelji 1.100 EUR + 1.200 kn * Ivo Lacić 7.000 kn * Josip Knežević 7.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

T. K. 30 KM * J. L. svećenik, Sarajevo 10.000 KM * Ante Sabljic 150 kn * Maja Marija Prelec 50 kn * Margita Žagarova 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Eva Filipović 50 kn * Ružica Obrad 430 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Erna Presslauer 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

J. L. svećenik, Sarajevo 30.000 KM * FAMA d.o.o., Široki Brijeg 500 KM * T. K. 30 KM * Matija Knežević 100 EUR * Marija Jurić 1.000 kn * Anka Dužnović 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Ivanka Vidović 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Milijana Glavinic 100 KM * Anita Čorić 50 KM * Mihovil Bilal 10 KM * Sandra Palac 50 KM * Marta Zeljko 50 KM * Ivo Lacić 100 KM

ZA MISIJE I GLADNE RUSIJI:

Katarina Mittermayer 1.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

Katarina Mittermayer 1.000 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Župa Presvetog Srca Isusova, Studenci 3.000 EUR * Matija Knežević 50 kn * Jelena Veličan 400 kn * Milan Komljenović 50 kn *

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Sv. Mihovila Arkandela, Ovčarevo 550 KM * Paula Franjić 75 KM * N. N. svećenik, Sarajevo 2.000

kn * Miro i Dragica Bevanda 20 KM * Jasna Pavlović 50 EUR * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Ivan Mihaljević 100 kn * Župa Kloštar Ivanić 10.000 kn * A. Harča 20 kn * Ružica Slišković 10 kn * Marijana Bravarić-Čilo 200 kn * Marinko Martinović 100 kn * Silvija Pošta 50 kn * Župa Resnik 1.900 kn * Ivan Hovanjec 50 kn * Dinka Ilić-Roller 50 kn * Pero Petanjak 50 kn * Kata Samardžić 50 kn * Ivana Šikić 1.100 kn * Mirela Muratović 100 kn * Agata Domic 50 kn * Milka Tomašković 100 kn * Mirjana Rožanković 120 kn * Janaj Mikulić 200 kn * Magdalena Pranješ 100 kn * Tatjana Plaksij 100 kn * Milica Kevešić 100 kn * Obitelj Majić 150 kn * Marijana Vidinović 15 kn * Ruža Jelinić 150 kn * Ivica Mandić 100 kn * Ante Jurlina 400 kn * Mira Goreta 200 kn * Dražen Čupić 50 kn * Luca Radman 20 kn * Dinka Ilić-Roller 50 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Jasna Nakićen 30 kn * Tomislav Zelembaba 50 kn * Branko i Katica Špoljarević 100 kn * Ksenija Herceg 50 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Varaždinska biskupija

MISIJSKA KRIŽALJKA – siječanj 2020

Radosna vijest	Divlja životinja	Vrsta biljke	Hlapljiva tekućina	Krut	Grad u Hrvatskoj	Aromatična biljka (lat.)	Vojni savez	Kisik	Mjesto u BiH	Veznik	GI	Raspored sati	→
Prigodna čestitka													
Daščica								Stari narod Pripadnici ilir. pokreta					
Dobiti perje											Na (njem.) Moral		
Vrsta mirisne biljke					Mjera za dužinu (množ.)					Dugo razdoblje Modrina (ar.)			
					Italija		Prkositi Birovina						Gospina majka
					Ogrebotina								
						Inicijali sl. pisca Tona			Ujedinjeno Kraljevstvo Kalij			Dušik U	
					Bogojavljenje								

Rješenja iz prošlog broja: SRETAN BOŽIĆ, DOŠAŠĆE, MLADENCI

